

КИЇВСЬКИЙ САМІТ: КУРС НА БЕЗПЕКУ ТА ІННОВАЦІЇ

За ініціативи Президента України Віктора Януковича делегації з понад 60 держав зібралися в Києві напередодні вшанування 25-х роковин аварії на Чорнобильській АЕС, щоб взяти участь у заходах, приурочених цій сумній даті. Одним із таких є міжнародний "Київський саміт з безпечного та інноваційного використання ядерної енергії та запобігання техногенним аваріям у майбутньому". В рамках зустрічі глави держав та урядів, Генеральний секретар ООН, Президент Європейської Комісії, Президент ЄБРР, Генеральний директор МАГАТЕ, високопосадовці багатьох країн світу й представники міжнародних організацій обговорювали майбутнє ядерної енергетики. Учасники саміту мали можливість висловити позицію своїх країн щодо даної галузі та бачення головних пріоритетів її подальшого розвитку

Після сумнозвісних чорнобильських подій 1986 року ядерна енергетика у світі й надалі характеризується зростанням загроз. Актуальність питання консолідації зусиль міжнародної спільноти щодо зміцнення рівня її безпеки та запобігання техногенним аваріям у майбутньому, безпечного використання цієї енергії в мирних цілях диктується не лише досвідом України в подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи, а й нещодавньою аварією на атомній станції "Фукусіма-1" в Японії.

УКРАЇНА "ЗА" ЯДЕРНУ ЕНЕРГІЮ

Про те, що наша держава не може відмовитися від ядерної енергетики, Віктор Янукович повідомив у ході відкриття Київського саміту. При цьому він зауважив, що остаточна відмова від використання ядерної енергії означає штучне гальмування науково-технологічного розвитку. На переконання Глави держави, людство повинно навчитися

Президент України Віктор Янукович:

"Після будівництва нового укриття Україна – вперше в світі – проведе апробацію технологій із вилучення радіоактивних відходів у реальних умовах високої радіації. Це відбуватиметься в процесі вилучення паливовмісних мас зі зруйнованого 4-го реактора ЧАЕС"

використовувати свої наукові й технологічні досягнення таким чином, щоб це не загрожувало планеті, нинішньому та майбутньому поколінням. "Останні події в Японії спонукають громадянськість та уряди низки держав переглянути роль та місце ядерної енергетики в структурі національних енергетичних секторів, – підкреслив Президент. – Однак ми не можемо ігнорувати те, що для багатьох держав, зокрема для України, ядерна енергетика й надалі займатиме вагоме місце в забезпеченні енергетичної та економічної безпеки. Вона залишатиметься суттєвим чинником підтримання сталого розвитку народного господарства".

Між тим, Чорнобильська катастрофа та трагічні події в Японії, на думку Віктора Януковича, вимагають нового рівня відповідальності урядів перед власними країнами та міжнародним співтовариством щодо безпеки мирних ядерних об'єктів. "Сьогоднішня дискусія довела – ядерна енергетика має майбутнє, але це майбутнє можливе, лише якщо міжнародна спільнота дасть відповідь на технологічні, природні та інші виклики, що постають перед ядерною енергетикою", – наголосив Глава держави.

У своїй промові Віктор Янукович підкреслив, що завдання з розширення й поглиблення практичної взаємодії між зацікавленими урядами стосовно вдосконалення та подальшого розвитку ядерних технологій, впровадження інновацій у цій галузі стало нагальним. Саме тому він переконаний: безпека

ядерної енергетики майбутнього може бути забезпечена лише спільно. "Цієї мети можна досягти лише шляхом розвитку і впровадження інновацій та найсучасніших технологій у суворій відповідності зі стандартами, нормами та вимогами, визначеними міжнародною спільнотою та її інституціями", – підкреслив Президент України.

ДЕЩО ПРО ІНШІ ПРІОРИТЕТИ

За словами Віктора Януковича, в основі політики України у сфері ядерної безпеки лежить прихильність нашої держави ідеям ядерного нерозповсюдження і ядерного роззброєння.

"Україна, яка свого часу зробила вагомий внесок у підтримку міжнародного режиму нерозповсюдження ядерної зброї, продовжує демонструвати відповідальну й послідовну політику з протидії ядерному розповсюдженню і ядерному тероризму", – відзначив у виступі Глава держави.

Крім цього, він також нагадав присутнім, що на виконання політичних зобов'язань, прийнятих на Вашингтонському саміті у квітні 2010 року, з території України була вивезена значна частина високозбагаченого урану (загальний обсяг вивезених ядерних матеріалів склав 106 кг), який є найбільш привабливим для терористів. "Безумовно, наша держава виконає зобов'язання вивезти решту високозбагаченого урану до квітня 2012 року, дати наступного саміту з фізичної ядерної безпеки, який відбудеться в Сеулі", – підкреслив він. У своїй промові Глава держави також повідомив, що Україна підтримує ідею створення в Центральній і Східній Європі зони, вільної від ядерної зброї.

Йшлося у виступі Віктора Януковича й про розвиток новітніх ядерних технологій. Зокрема, новий саркофаг над четвертим енергоблоком Чорнобильської атомної електростанції, на його думку,

Генеральний секретар ООН Бан Кі-Мун:

"Приклад Фукусіми і Чорнобиля показав нам, що треба більше уваги приділяти ядерній безпеці і запроваджувати суворіші стандарти такої безпеки як на національних, так і на міжнародному рівнях"

може в перспективі слугувати експериментальним майданчиком із відпрацювання технологій переробки ядерних матеріалів. "Після завершення будівництва нового безпечного саркофага ми плануємо разом з міжнародними партнерами залучити провідні світові компанії для апробації й тестування технологій та

робототехніки. Тобто, в даному випадку йдеться про застосування нових технологій переробки радіоактивних відходів у реальних умовах високої радіації", – пояснив він учасникам саміту.

Крім цього, Президент підкреслив, що процес реформування глобальної

Генеральний директор МАГАТЕ Юкія Аmano: "Чорнобильська аварія – найгірша аварія в історії. Сьогоднішній приклад – це "Фукусіма-1". І на цьому історія не закінчиться. Багатьох людей турбує безпека ядерних АЕС. Нам треба поставити крапку в аварії на АЕС "Фукусіма-1", а вже після цього треба вивчити цю аварію, цей досвід і зробити висновки"

та регіональної архітектури безпеки визначає рівень національної безпеки кожної країни. "Я сподіваюся, що проведення нинішнього Київського саміту буде суттєвим кроком у вирішенні проблем безпеки використання ядерних технологій, перш за все, для виробництва електроенергії. Ми маємо докласти до цього усіх зусиль", – сказав він.

За словами Глави держави, Україна закликає активізувати та вивести на якісно новий рівень міжнародне співробітництво у сфері мирного й безпечного використання ядерної енергії. На його думку, такі дії стануть однією із запорок задоволення світових енергетичних потреб, що постійно зростають. "Це можливість розвитку новітніх технологій у промисловості, медицині, сільському господарстві тощо, спрямованих на досягнення цілей розвитку тисячоліття", – сказав Віктор Янукович.

ПОНАД УСЕ – ЯДЕРНА БЕЗПЕКА

Саме про безпеку, як один із головних пріоритетів у розвитку ядерної галузі, йшлося практично в кожному ви-

Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу:

"Ми націлені на побудову безпечного майбутнього. Глобальна загроза вимагає глобальної відповіді. Наша комісія ставить безпеку головною умовою для кожної АЕС на всіх стадіях її життєвого циклу – від проектування до виведення з експлуатації"

ступі глав делегацій (Президентів Казахстану, Польщі, Швейцарії, Угорщини, Хорватії, Європейської Комісії та ЄБРР, прем'єр-міністрів Азербайджану, Бельгії, Литви, Франції, а також Генерального секретаря ООН, Генерального директора МАГАТЕ й інших високопо-

садовців, які представляли свої країни-учасниці саміту). Зокрема, Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу в своїй промові зазначив: "Ядерна безпека є світовою проблемою, яка вимагає спільного вирішення. Кошти, що ми виділяємо, які відображають провідну позицію Європейської Комісії

в питаннях ядерної безпеки, стануть ключовим чинником відновлення безпеки на чорнобильських об'єктах. Ми сподіваємося, що наші партнери також збільшать свої внески, аби не пізніше 2015 року завершити роботи з будівництва нового саркофага".

Представник Європейської Андріс Пібалгс, Комісар з питань розвитку, зауважив: "Нещодавня аварія на атомній електростанції "Фукусіма-1" в Японії свідчить про те, що ядерна безпека сьогодні залишається вкрай важливою проблемою. ЄС продовжить працювати на забезпечення інтересів громадян, підвищуючи безпеку та перешкоджаючи аваріям".

Між тим, глава ООН Бан Кі-Мун теж закликав учасників Київського саміту приділяти більше уваги підготовці АЕС до стихійних лих. Зокрема, він зауважив:

"За даними МАГАТЕ, сьогодні в 29 країнах світу працює 443 атомних реактори. Тому ми повинні загострити увагу на зв'язку між стихійними лихами і проблемою ядерної безпеки. Зміна клімату тягне за собою екстремальні погодні явища. Атомні електростанції повинні

бути в змозі протистояти будь-яким природним катаклізмам – від землетрусу до цунамі, від пожеж до повеней".

Крім цього, Бан Кі-Мун уточнив, що настав час зміцнити потенціал МАГАТЕ щодо подальшого розвитку питання застосування найвищих стандартів ядерної безпеки. Перші кроки в цьому напрямку будуть зроблені вже в червні нинішнього року в ході роботи конференції МАГАТЕ на рівні міністрів.

Слід також зазначити, що більшість учасників заходу в своїх виступах наголошували на необхідності зміцнення міжнародного співробітництва для забезпечення ядерної безпеки. Скажімо, віце-прем'єр Держради КНР Чжан Децзян з цього приводу зазначив наступне: "На сучасному етапі світове співтовариство надає велике значення питанням безпеки ядерної енергетики. У зв'язку з цим, спільне обговорення учасниками нинішнього саміту проблем розвитку ядерної енергетики та забезпечення ядерної безпеки є особливо своєчасним і необхідним. Катастрофа на Чорнобильській атомній електростанції, що сталася в Україні 25 років тому, а також недавній витік радіації на станції "Фукусіма-1" в Японії ще раз нагадали про те, що в розвитку ядерної енергетики першочерговим є гарантування безпеки".

Представник китайського уряду також підкреслив, що мирний атом і використання переважно екологічно чистих джерел енергії є основою енергетичної політики Китаю. А в розвитку ядерної енергетики його країна неухильно дотримується принципу пріоритетності безпеки.

Завершуючи роботу "Київського саміту з питань безпечного та інноваційного використання ядерної енергії", Президент України Віктор Янукович зазначив, що участь кожного з присутніх у даному заході "...демонструє усвідомлення кожною країною-учасницею серйозності сучасних викликів, що

